

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Budování silnější Evropy: úloha politik týkajících se mládeže, vzdělávání a kultury

[COM(2018) 268 final]

k návrhu doporučení Rady o podpoře automatického vzájemného uznávání vysokoškolských diplomů a osvědčení o vyšším sekundárním vzdělání a výsledků období studia v zahraničí

[COM(2018) 270 final – 2018/0126 (NLE)]

k návrhu doporučení Rady o vysoce kvalitních systémech předškolního vzdělávání a péče

[COM(2018) 271 final – 2018/0127 (NLE)]

a k návrhu doporučení Rady o komplexním přístupu k výuce a studiu jazyků

[COM(2018) 272 final – 2018/0128 (NLE)]

(2019/C 62/23)

Zpravodajka: **Tatjana BABRAUSKIENĖ**

Konzultace	Evropská komise, 18. 6. 2018
Právní základ	Článek 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná specializovaná sekce	Zaměstnanost, sociální věci, občanství
Přijato ve specializované sekci	26. 9. 2018
Přijato na plenárním zasedání	18. 10. 2018
Plenární zasedání č.	538
Výsledek hlasování	117/0/2
(pro/proti/zdrželi se hlasování)	

1. Závěry a doporučení

EHSV:

1.1. vítá tuto iniciativu jako další krok k provádění evropského pilíře sociálních práv v zájmu zajištění práva na rovný přístup ke kvalitnímu a inkluzivnímu vzdělávání, odborné přípravě a celoživotnímu učení. Je to nezbytné pro **další a užší spolupráci** mezi členskými státy, přičemž se zajistí jejich **vnitrostátní pravomoci** v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení;

1.2. domnívá se, že by nová iniciativa měla být součástí dlouhodobé vize politik EU v oblasti celoživotního vzdělávání, vzdělávání v celé šíři života a odborné přípravy v rámci strategie Evropa 2020 a strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy (ET 2020) a sloužit jako příprava na další strategie EU. Sem patří vize a strategie v oblasti odborného vzdělávání a přípravy a vzdělávání dospělých;

1.3. zdůrazňuje, že vzdělávání by se mělo soustředit v první řadě na **holistické studium, demokratické občanství a společné evropské hodnoty** s cílem zajistit mír, bezpečnost, svobodu, demokracii, rovnost, právní stát, solidaritu a vzájemný respekt, otevřené trhy, udržitelný růst a sociální začleňování a spravedlnost za současného respektování a obohacování kulturní rozmanitosti a posilování smyslu pro souznělost;

1.4. poukazuje na to, že úlohou vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení je příprava a podpora mladých lidí a dospělých, aby byli odpovědnými **demokratickými občany a mohli být zaměstnáni** za spravedlivých podmínek na kvalitních a produktivních pracovních místech a aby byli vybaveni dostatečnými dovednostmi;

1.5. je přesvědčen, že by Evropský prostor vzdělávání měl začleňovat všechny, a proto vybízí vlády, aby podnikly kroky k **dosažení skutečné inkluзивnosti v oblasti formálního a neformálního učení, a aby prosazovaly a uznávaly informální učení**;

1.6. upozorňuje vlády na přetrvávající nedostatky, co se týče **rovného přístupu** dětí ze socioekonomicky znevýhodněných prostředí, především z řad menšinových skupin, migrantů, dětí se zdravotním postižením a dětí žijících ve venkovských oblastech v různých regionech Evropy, **ke kvalitnímu vzdělávání**. Je nezbytné, aby Evropský prostor vzdělávání aktivně podporoval **začleňování migrantů a uprchlíků** do vzdělávání a na trh práce se zvláštním zaměřením na ověřování a uznávání jejich vzdělání, odborné přípravy a pracovních zkušeností;

1.7. je toho názoru, že k dosažení cílů této iniciativy jsou potřeba **udržitelné vnitrostátní investice do vzdělání přesahující 5 % HDP na každou zemi** a podpora dostupných nástrojů financování EU, včetně programu Erasmus+, a procesu evropského semestru;

1.8. je přesvědčen, že v rámci evropského rámce klíčových kompetencí by pomocí **udržitelných veřejných financí** mělo být podporováno jazykové vzdělávání a ověřování jazykových dovedností získaných prostřednictvím neformálního a informálního učení. Jazykové vzdělávání by mělo být **určeno všem, mladým lidem i dospělým, mělo by podporovat lidi v nouzi**, současně by mělo být prosazováno jako součást rodinného vzdělávání a zdokonaleno jako součást **formálního i neformálního učení**;

1.9. podporuje žádost návrhu o **větší investice do počátečního i dalšího profesního rozvoje učitelů jazyků**, aby byl překonán nedostatek kvalifikovaných učitelů jazyků;

1.10. vítá skutečnost, že cílem návrhu je dále podpořit vlády, aby zlepšily **přístup k předškolnímu vzdělávání a jeho kvalitu**. Je skutečně zapotřebí dalšího úsilí pro zajištění **rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem**, aby vysoce kvalitní a finančně dostupné předškolní vzdělávání a péče byly právem všech dětí a rodin, a je třeba zohlednit **důležitou úlohu rodinného vzdělávání**, které pomáhá rodičům získat sebedůvěru při plnění své role a přispívá ke vzdělávání dospělých;

1.11. podporuje návrh, aby pracovníci v oblasti předškolního vzdělávání a péče měli **příznivé pracovní prostředí** a aby byla zvyšována jejich **profesní úroveň**; naléhavě žádá, aby byla zajištěna **atraktivita učitelského povolání, jeho genderová vyváženost a rovnost žen a mužů v něm**;

1.12. uznává význam **přeshraničního uznávání období studia** ve všech formách sekundárního vzdělávání a ve vysokoškolském vzdělávání a také vyšších sekundárních kvalifikací získaných v rámci všeobecného i odborného vzdělávání a odborné přípravy, které zpřístupňují vysokoškolské vzdělávání v domácí zemi. Mobilita ve vzdělávání je zcela zásadní pro aktivní účast ve společnosti a na pracovním trhu a měla by být posílena důvěrou v programy a kvalifikace a měla by být založena na dobře rozvinutých systémech záruky kvality;

1.13. upozorňuje na to, že **evropské nástroje a zásady** pro vysokoškolské a odborné vzdělávání by se měly navzájem doplňovat a podporovat (EQF, ECVET, EQAVET, EQAR atd.) a zásada výsledků učení musí být v Evropě plně provedena, aby bylo dosaženo automatického uznávání mobility ve vzdělávání;

1.14. zdůrazňuje, že iniciativa by se měla rovněž zaměřit na **uznávání formálního, neformálního a informálního učení v zahraničí** a měla by vzít na vědomí úlohu zúčastněných stran, sociálních partnerů a občanské společnosti při uznávání výsledků učení a úlohu poradenských pracovníků při podpoře procesu; vybízí poradní skupinu pro evropský rámec kvalifikací a Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání (Cedefop), aby zlepšily evropský katalog pro uznávání neformálního a informálního učení a evropské pokyny pro uznávání neformálního a informálního učení jakožto normy kvality pro vlády, sociální partnery a zúčastněné strany určené ke zlepšení procesů uznávání;

1.15. zdůrazňuje, že dosažení **vysoce kvalitního** a inkluzivního vzdělávání v oblasti předškolního vzdělávání a péče, zlepšování jazykového vzdělávání a vzájemné uznávání osvědčení o ukončeném středoškolském vzdělávání musí být projednáno na všech úrovních mezi vládami, zaměstnavateli a odborovými svazy prostřednictvím **účinného sociálního dialogu** se zapojením dalších zúčastněných stran.

2. Politické souvislosti

2.1. Za politiky v oblasti vzdělávání a kultury jsou v první řadě odpovědné členské státy. Nicméně Evropská unie hraje již po řadu let významnou doplňkovou úlohu, jak je stanoveno v článku 165 Smlouvy o fungování Evropské unie. Je ve společném zájmu všech členských států maximálně využít potenciál vzdělávání a kultury jakožto prostředků pro tvorbu pracovních míst, hospodářský růst a posílení sociální spravedlnosti a rovněž poznat evropskou identitu v celé její rozmanitosti.

2.2. Na sociálním summitu v Göteborgu v listopadu 2017 byl přijat evropský pilíř sociálních práv, který zakotvuje právo na rovný přístup ke vzdělávání, odborné přípravě a celoživotnímu učení a který vychází ze sdělení Komise COM(2017) 673. Výsledkem byly závěry Evropské rady ze dne 14. prosince 2017, v nichž byly členské státy, Rada a Komise vyzvány, aby se problematice, o níž se v Göteborgu diskutovalo, dále věnovaly.

2.3. Takzvaný **první balíček týkající se Evropského prostoru vzdělávání** navrhl doporučení Rady COM(2018) 23 (přijato dne 22. května 2018), které navázalo na Pařížské prohlášení o prosazování občanství a společných hodnot svobody, tolerance a nediskriminace v procesu vzdělávání, které učinili ministři školství v roce 2015. Bylo oznámeno ve sdělení Komise COM(2016) 379 ze dne 14. června 2016.

2.4. Dne 22. května zveřejnila Evropská komise druhý balíček předpisů týkajících se vzdělávání včetně dalších návrhů na vytvoření Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025.

2.5. Toto stanovisko EHSV zahrnuje **druhý balíček předpisů týkajících se vzdělávání**, který se soustředí na další výzvy, které je třeba řešit v zájmu dosažení vysoce kvalitního a inkluzivního Evropského prostoru vzdělávání, jako je jazykové vzdělávání, automatické vzájemné uznávání sekundárního vzdělávání a kvalitní předškolní vzdělávání.

3. Obecné připomínky

3.1. EHSV je přesvědčen, že zřízení Evropského prostoru vzdělávání **pro účely další spolupráce** mezi členskými státy a při zajištění jejich **vnitrostátních pravomocí** v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení je klíčovou strategií pro reakci na sociální, hospodářský, demografický, environmentální a technologický vývoj a jeho podporu, aby bylo dosaženo konkurenceschopné integrace Evropy jako světové hospodářské mocnosti a současně byl zajištěn silný sociální rozměr.

3.2. Tato iniciativa je vynikajícím dalším krokem k provádění evropského pilíře sociálních práv, který zajišťuje **právo na rovný přístup ke kvalitnímu a inkluzivnímu všeobecnému a odbornému vzdělávání a celoživotnímu odbornému vedení** ⁽¹⁾ a vychází ze sdělení Komise COM(2017) 673, jímž se oznamuje Evropský prostor vzdělávání.

3.3. EHSV zdůrazňuje, že naším společným cílem je, aby se vzdělávání soustředilo na **holistické vzdělávání**, odbornou přípravu a celoživotní učení se zvláštním důrazem na demokratické občanství a společné **evropské hodnoty a evropskou identitu** s cílem zajistit mír, bezpečnost, svobodu, demokracii, rovnost, právní stát, solidaritu a vzájemný respekt, udržitelný růst a sociální začleňování a spravedlivost za současného respektování a obohacování kulturní rozmanitosti a pocitu příslušnosti k EU.

3.4. Evropský prostor vzdělávání zdůrazňuje zásadní význam vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení při přípravě mládeže a dospělých, aby byli **demokratickými občany a byli za spravedlivých podmínek zaměstnáni na kvalitních pracovních místech**, a zároveň by měl začleňovat všechny lidi, se zvláštním ohledem na rovnost žen a mužů, a měl by vybízet vlády, aby podnikly kroky k dosažení skutečné **inkluzivnosti** v oblasti formálního, informálního a neformálního učení a dodržovaly přitom Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 173, 31.5.2017, s. 1.

3.5. V této souvislosti EHSV připomíná své stanovisko ⁽²⁾ a domnívá se, že Evropský prostor vzdělávání by měl rovněž předkládat vládám návrhy, jak aktivně podporovat **integraci migrantů a uprchlíků** do vzdělávání a na trh práce, se zvláštním zaměřením na ověřování a uznávání jejich vzdělání, odborné přípravy a pracovních zkušeností.

3.6. Systémy vzdělávání a odborné přípravy potřebují čas na reformy a úpravy. EHSV by uvítal, kdyby nová iniciativa byla součástí **dlouhodobé vize evropských politik v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení** nazvané „Evropský prostor celoživotního vzdělávání 2025“ a spadající pod strategii Evropa 2020 a strategický rámec ET 2020 a přípravou na další strategie EU.

3.7. Aby se dosáhlo **vysoce kvalitního** a inkluzivního předškolního vzdělávání a péče, zlepšilo se jazykové vzdělávání a došlo ke vzájemnému uznávání osvědčení o ukončeném středoškolském vzdělávání, musí se tyto iniciativy projednat na všech úrovních mezi vládami, zaměstnavateli a odborovými svazy prostřednictvím **účinného sociálního dialogu**, do nějž budou zapojeny další zúčastněné strany, především učitelé a další pedagogičtí pracovníci, rodiče, poradenští pracovníci a studenti, ale rovněž komunitní organizace a organizace občanské společnosti.

3.8. EHSV oceňuje iniciativu „**Evropské univerzity**“ coby proces směřující „zdola nahoru“, který má motivovat vysoké školy, aby zřídily sítě k vytváření společných diplomů, posilovaly mobilitu studentů a usnadňovaly studium jazyků. EHSV připomíná své stanovisko ⁽³⁾ a vybízí k **inkluzivnosti a rozmanitosti** při zřizování sítí vyučujících, výzkumných pracovníků a studentů a k tomu, aby byla možnost zřizovat sítě otevřena všem vysokým školám v boloňském procesu.

3.9. EHSV zvažuje myšlenku **evropské studentské karty** a zároveň vyzývá k tomu, aby tato iniciativa vycházela z úspěšného systému studentských karet a aktualizovala stávající studentské karty. Připomíná své stanovisko ⁽⁴⁾ a podtrhuje to, že přidaná hodnota každé nové karty musí být jasně prokazatelná a musí doplňovat stávající karty.

3.10. K dosažení cílů Evropského prostoru vzdělávání jsou potřeba **udržitelné vnitrostátní investice do vzdělání přesahující 5 % HDP na každou zemi** a podpora nástrojů financování EU v rámci příštího VFF, zejména programu Erasmus+ a EFSI. EHSV si přeje, aby mezi priority budoucího **programu Erasmus+** a budoucí **strategie pro mládež** patřily holistické a inkluzivní vzdělávání, odborná příprava a celoživotní učení. EHSV vítá úlohu evropského semestru v oblasti podpory strukturálních reforem, které mají zlepšit politiku vzdělávání, v souladu s touto iniciativou.

3.11. Zlepšování výuky a studia jazyků

3.11.1. EHSV je přesvědčen, že tato iniciativa je zásadní, jelikož obecně je úroveň jazykových znalostí studentů na konci povinné školní docházky nízká a mezi členskými státy existují obrovské rozdíly ⁽⁵⁾. S rostoucí mobilitou uvnitř Evropy a také s nebývalým počtem dětí školního věku ze třetích zemí, které hovoří různými jazyky, musíme přehodnotit výzvy a příležitosti, které jsou před námi, abychom z **mnohojazyčnosti udělali skutečnou přednost EU. Jazyky by měly mít stejnou hodnotu**, tudíž je třeba podporovat vyučování jazyků zemí EU i zemí mimo EU.

3.11.2. Školy potřebují podporu pro tvorbu **mnohojazyčného vzdělávacího prostředí**, kdy se snaží nalézt rovnováhu mezi výukou jazyků a vysokou úrovní gramotnosti a rozvoje komunikace v **materšském jazyce/mateřských jazycích**. Integrovaná výuka obsahu a jazyka může podporovat mobilitu a integraci. Je nutné účinnější využívání digitálních a online nástrojů určených k jazykovému vzdělávání. To vyžaduje, aby byla zajištěna jejich kvalita a certifikace, jakož i přístup, podpora a finanční dostupnost pro všechny, přičemž je zapotřebí vzít v úvahu skutečnost, že lidé mohou potřebovat podporu, aby si mohli dovolit, vybrat a využívat vhodné nástroje.

⁽²⁾ Úř. věst. C 264, 20.7.2016, s. 19.

⁽³⁾ Úř. věst. C 71, 24.2.2016, s. 11.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 132, 3.5.2011, s. 55.

⁽⁵⁾ Eurydice (2017). Key Data on Teaching Languages at School in Europe.

3.11.3. EHSV vítá důraz kladený na **jazykové vzdělávání** z pohledu prohloubení **vzájemného porozumění a mobility**, a tedy i **evropského občanství**. 64 milionů dospělých s nízkou kvalifikací musí zlepšit své základní dovednosti, a to včetně svých jazykových dovedností⁽⁶⁾, aby byli aktivními evropskými občany, udrželi si práci a zlepšili své vyhlídky na zaměstnání. Pro jednotlivce vytváří učení jazyků osobní a profesní příležitosti, v rámci společnosti posiluje kulturní povědomí, vzájemné porozumění a sociální soudržnost, a pokud jde o podniky, pracovníci s jazykovými a mezikulturními dovednostmi jim pomáhají uspět a růst na celosvětových trzích.

3.11.4. Jazykové vzdělávání by mělo být **určeno všem a mělo by podporovat lidi v nouzi**, zároveň by mělo být zdokonaleno v rámci **formálního, neformálního a informálního učení** a mělo by být prováděno jako součást evropského rámce klíčových kompetencí a podporováno pomocí **udržitelných veřejných financí**.

3.11.5. Hlavní směry politik zaměstnanosti pro rok 2018⁽⁷⁾ navrhuje, aby byla „podporována mobilita studujících a pracovníků s cílem zvýšit dovednosti podporující zaměstnatelnost a využití plného potenciálu evropského trhu práce“. Nedostatek jazykových kompetencí může být považován za klíčovou překážku mobility. EHSV zdůrazňuje, že návrh by měl být zaměřen na starší studenty, než jsou žáci povinné školní docházky, a měl by klást důraz na **jazykové vzdělávání pro všechny osoby** od mladého věku do důchodu, se zvláštním zřetelem k **počátečnímu odbornému vzdělávání a přípravě a navazujícímu odbornému vzdělávání a přípravě**, vysokoškolskému vzdělávání a vzdělávání dospělých.

3.11.6. Politika jazykového vzdělávání by měla být zaměřena na **učení se praxí** prostřednictvím studentských výměn a dobrovolnických a jiných činností (jako je Evropský sbor solidarity) podporovaných současnými a budoucími programy Erasmus+.

3.11.7. **Nedostatek kvalifikovaných učitelů jazyků** je skutečně závažný problém, a EHSV vítá žádost návrhu o větší investice do počátečního i dalšího profesního rozvoje učitelů jazyků, aby byly splněny **požadavky na odbornou kvalifikaci** jednotlivých zemí EU.

3.12. *Vysoce kvalitní systémy předškolního vzdělávání a péče*

3.12.1. Strategie ET 2020 stanovila jako referenční úroveň pro zapojení dětí ve věku od 4 let do věku zahájení povinné školní docházky do předškolního vzdělávání a péče 95 % a tohoto procentuálního podílu bylo téměř dosaženo. Nicméně 17 milionů z více než 32 milionů dětí mladších, než je věk zahájení povinné školní docházky, stále nemá k předškolnímu vzdělávání a péči přístup. Kromě toho stále ještě existují nedostatky, co se týče **rovného přístupu** pro děti ze socioekonomicky znevýhodněných prostředí, především z řad menšinových skupin, migrantů, dětí se zdravotním postižením a dětí žijících ve venkovských oblastech a různých regionech Evropy.

3.12.2. EHSV vítá, že cílem návrhu je dále podpořit vlády, aby zlepšily přístup k předškolnímu vzdělávání a jeho kvalitu. Je skutečně zapotřebí dalšího úsilí pro zajištění toho, aby **vysoce kvalitní a finančně dostupné předškolní vzdělávání a péče** byly právem všech dětí a rodin. Vysoce kvalitní služby hrají rozhodující roli při zlepšování výsledků vzdělávání včetně rozvoje sociálních schopností. Účast na vysoce kvalitním předškolním vzdělávání a péči vede k úspěšnějšímu dosahování základních dovedností a představuje účinný preventivní nástroj proti předčasnému ukončení školní docházky.

3.12.3. Evropská komise zdůrazňuje velký soulad s ostatními politikami Unie. EHSV oceňuje zejména vazbu na *návrh směrnice o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem rodičů a pečujících osob*⁽⁸⁾ potvrzující potřebu poskytovat kvalitní formální služby péče v celé Evropě. EHSV podpořil tuto vzájemnou interakci v mnohých svých stanoviscích v zájmu zvýšení účasti žen na trhu práce a snížení neoprávněných mzdových nerovností, a rovněž v zájmu zohlednění důležité úlohy rodinného vzdělávání, které pomáhá rodičům, aby měli důvěru ve svou roli, a pomáhá přispívat ke vzdělávání dospělých.

3.12.4. **Pracovníci v oblasti předškolního vzdělávání a péče** by měli být podporováni, aby se zvýšila jejich profesní úroveň a rozvíjelo se příznivé pracovní prostředí. Počáteční vzdělávání a pokračující profesní rozvoj pedagogických pracovníků v oblasti předškolního vzdělávání by měly být vysoce kvalitní a zároveň by měly naplňovat potřeby vychovatelů a dětí, např. v oblasti zajištění inkluzivnosti a výuky demokratických hodnot.

⁽⁶⁾ Cedefop (2017). Investing in skills pays off: The economic and social cost of low-skilled adults in the EU (Investice do dovedností se vyplácí: ekonomické a sociální náklady spojené s dospělými s nízkou kvalifikací v EU). Lucembursko: Úřad pro publikace. Výzkumný dokument střediska Cedefop, č. 60.

⁽⁷⁾ https://ec.europa.eu/info/publications/2018-european-semester-employment-guidelines_en.

⁽⁸⁾ COM(2017) 253 final – 2017/0085 (COD).

3.12.5. Podle vyjádření OECD z roku 2015⁽⁹⁾ čelí učitelská profese velké genderové nerovnováze, jelikož 7 z 10 učitelů jsou ženy. V zemích OECD (2015) představují ženy 97 % učitelů na předškolní úrovni a 83 % učitelů na úrovni základních škol, zatímco v terciárním vzdělávání tvoří pouze 43 %. Genderová nevyváženost mezi zaměstnanci a přilákání většího počtu učitelů z řad mužů, aby děti měly mužské vzory, představují v oblasti předškolního vzdělávání a péče záležitosti, které je i nadále třeba bezodkladně řešit. Genderová nevyváženost zde souvisí se současným postavením těchto učitelů, jejich platem a pracovními podmínkami.

3.13. Automatické vzájemné uznávání diplomů a období studia v zahraničí

3.13.1. EHSV vítá skutečnost, že cílem iniciativy je zajistit, aby všem studentům, učňům a žákům, kteří absolvovali studijní pobyt v zahraničí, ať už pro účely kvalifikace nebo mobility ve vzdělávání, mohla být tato zkušenost automaticky započtena do dalšího studia. Mobilita ve vzdělávání podporuje kompetence a zkušenosti, které jsou rozhodující pro aktivní účast ve společnosti a na trhu práce, a měla by být posílena podporou důvěry ve studijní programy a kvalifikace.

3.13.2. Aby se předešlo opakování celého školního roku/celých období studia, zdůrazňuje EHSV význam přeshraničního **uznávání období studia v sekundárním** a vysokoškolském vzdělávání a také vyšších sekundárních kvalifikací, které zpřístupňují vysokoškolské vzdělávání v domácí zemi.

3.13.3. EHSV zdůrazňuje, že tato iniciativa by se měla zaměřit rovněž na **uznávání formálního, neformálního a informálního učení v zahraničí** a měla by vzít na vědomí úlohu zúčastněných stran, sociálních partnerů a občanské společnosti při uznávání výsledků učení⁽¹⁰⁾. V této souvislosti připomíná důležitou úlohu doporučení Rady ze dne 20. prosince 2012 o uznávání neformálního a informálního učení a dalším zlepšování vnitrostátních systémů uznávání. V zájmu zlepšení procesů uznávání vybízí EHSV poradní skupinu pro evropský rámec kvalifikací a Cedefop, aby zlepšily *evropský katalog pro uznávání neformálního a informálního učení*⁽¹¹⁾ a *evropské pokyny pro uznávání neformálního a informálního učení*⁽¹²⁾ jakožto normy kvality pro vlády, sociální partnery a zúčastněné strany. Zvláštní pozornost je třeba věnovat porozumění nezbytným podmínkám, synergii a přínosům souvisejícím se zlepšením spolupráce mezi uznáváním neformálního a informálního učení a pokyny a poradenskými službami⁽¹³⁾.

3.13.4. Prostupnost a důvěra mezi odborným a vysokoškolským vzděláváním nadále představuje výzvu, a to mezi jednotlivými zeměmi, ale i uvnitř zemí. Akademické a odborné vzdělávání by mělo mít stejnou hodnotu. **Evropské nástroje** a zásady pro vysokoškolské a odborné vzdělávání by se měly navzájem podporovat (EQF, ECVET, EQAVET, EQAR atd.) a zásada výsledků učení musí být plně provedena, aby bylo v Evropě dosaženo automatického uznávání mobility ve vzdělávání.

V Bruselu dne 18. října 2018.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Luca JAHIER

⁽⁹⁾ OECD (2017). Education at a Glance.

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. C 13, 15.1.2016, s. 49.

⁽¹¹⁾ <http://www.cedefop.europa.eu/en/events-and-projects/projects/validation-non-formal-and-informal-learning/european-inventory>.

⁽¹²⁾ <http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/3073>.

⁽¹³⁾ Cedefop (připravuje se), Uznávání neformálního a informálního učení a profesní poradenství (Validation of non-formal and informal learning and career guidance).